

مهار حملات حوثی‌ها به کشتی‌های غیرنظامی در باب‌المنذب

به قلم [مایکل نایتز \(/fa/experts/maykl-naytz-0/\)](#)، [فرزین ندیمی \(/fa/experts/frzyn-ndymy/\)](#)

۲۷ ژوئیه ۲۰۱۸

همچنین دست‌یافتنی به

/ (English (/policy-analysis/curbing-houthi-attacks-civilian-ships-bab-al-mandab

العربية (/ar/policy-analysis/alhd-mn-hjmat-alhwthyy-n-ly-alsfn-almndyt-fy-bab-almndb/)

درباره نویسنده

[مایکل نایتز \(/fa/experts/maykl-naytz-0/\)](#)

مایکل نایتز یکی از همکاران ارشد انستیتو واشنگتن و متخصص امور نظامی و امنیتی عراق، ایران، یمن و کشورهای عربی خلیج است.

دکتر نایتز بارها عراق، یمن و کشورهای خلیج فارس سفر کرده و به طور منظم در خصوص سیاست‌گذاری‌های دولت ایالات متحده، کمیته‌های کنگره و افسران نظامی آمریکا در امور امنیتی منطقه.

[فرزین ندیمی \(/fa/experts/frzyn-ndymy/\)](#)

او پیش از این برای موسسه واشنگتن در باره استراتژی تهران در باره استفاده از جنگ افزارهای دریایی ایران در جنگ نامتقارن نوشته است.

تحلیل کوتاه

حمله اخیر شورشیان تحت حمایت ایران به نفت‌کش‌ها نیاز به کنترل مجدد تمامی ساحل دریای سرخ را از طرف دولت یمن که از سوی جامعه بین‌المللی به رسمیت شناخته می‌شود برجسته می‌کند

در ۲۵ جولای شورشیان حوثی به یک نفت‌کش غیرنظامی در دریای سرخ در غرب بندر حُدیده یمن حمله کردند. این کشتی - که با پرچم عربستان سعودی حرکت می‌کرد - نفت‌کش غول‌پیکر دوجداره‌ای به نام *ارسان* بود که در تاریخ ۱۶ ژوئن با تقریباً دو میلیون بشکه نفت پایانه رأس‌تنوره را به مقصد مصر ترک کرده بود. از زمان این حمله عربستان سعودی عبور نفت‌کش‌های خود را از طریق تنگه باب‌المنذب متوقف کرده و اختلال‌های مشابه در جریان جهانی انرژی تا وقتی که نیروهای حوثی استان ساحلی حُدیده را ترک نکنند ادامه خواهد داشت.

جزئیات حمله و پاسخ به آن

نفت‌کش ارسان از عقب و بالاتر از خط آب صدمه دید و تحلیل تصاویر نشان می‌دهد که سوراخی به قطر دو تا سه متر در جداره بیرونی کشتی ایجاد شده است به همراه سوختگی‌های جزیرتر در اطراف آن. عامل حمله به احتمال زیاد یک راکت بزرگ غیرهدایت‌شونده بوده که از یک شناور تندرو که کشتی را تعقیب می‌کرده شلیک شده است. احتمال کمتر آن است که عامل حمله یک موشک ضد کشتی از نوع سی-۱۰۱ یمنی و یا سی-۸۰۶ ایرانی و یا پهپاد بزرگ مملو از مواد منفجره بوده باشد. کلاهک موشک احتمالاً درون مخزن عقبی آب موازنه کشتی منفجر شده است. بالاتر از آن روی عرشه نشانه‌هایی از سوختگی در اطراف یک در به چشم می‌خورد. پس از حمله کشتی تحت حفاظت ناو جنگی *الدام* عربستان با نیروی موتور خود اما با سرعتی کمتر به بندر جیزان اسکورت شد. بر خلاف برخی

گزارش‌ها الدمام در این حمله آسیب ندیده است

در پاسخ به این حمله خالد الفالح وزیر انرژی عربستان اعلام کرد که کشورش «تا زمانی که وضعیت روشن‌تر شود و عبور کشتی‌ها از این تنگه با امنیت انجام شود انتقال نفت از تنگه باب‌المندب را موقتا متوقف می‌سازد». در تئوری ریاض می‌تواند از خط لوله موسوم به *پترولین* (که ظرفیتی معادل ۵ میلیون بشکه در روز دارد) استفاده کند و به این ترتیب بدون نیاز به عبور نفت‌کش‌هایش از تنگه باب‌المندب روزانه بین ۵۰۰ تا ۷۰۰ هزار بشکه نفت خام به ترمینال‌های صادراتی دریای سرخ در یمن برساند. با این حال این واقعیت همچنان به جای خود باقی است که اختلال جریان انتقال نفت از طریق سومین تنگه مهم دنیا – پس از تنگه هرمز و ملاکا در اندونزی – در نتیجه حملات شبه‌نظامیان حوثی تحت حمایت ایران همچنان ادامه خواهد یافت آن هم در زمانی که تهران هشدار داده که هر نوع اعمال تحریم بر نفت ایران از سوی آمریکا باعث خواهد شد ایران به طور کامل مانع از صادرات نفت از خلیج فارس شود.

مقامات سیاسی ایران هنوز در مورد حمله به نفت‌کش ارسان واکنش نشان نداده‌اند اما قاسم سلیمانی فرمانده نیروی قدس سپاه پاسداران انقلاب اسلامی عربستان سعودی را در «ناامنی» فعلی در دریای سرخ مقصر دانسته است. حوثی‌ها به نوبه خود مسئولیت حمله به ارسان را به عهده گرفتند و همزمان به دروغ ادعا کردند که ناو جنگی الدمام سعودی و همچنین فرودگاه اصلی در پایتخت امارات متحده عربی را هم هدف قرار داده‌اند.

الگوی حملات به کشتی‌های غیرنظامی

حمله به ارسان افزون بر حملاتی که ناوهای جنگی آمریکایی سعودی و اماراتی را در سال‌های ۲۰۱۶ تا ۲۰۱۷ هدف قرار داد یکی از چندین حمله‌ای است که حوثی‌ها متوجه کشتی‌های غیرنظامی در نزدیکی باب‌المندب کرده‌اند:

- **حمله قایق‌های بی‌سرنشین به پایانه نفتی ۱۶ ژوئن ۲۰۱۷.** یک قایق هدایت‌شونده بی‌سرنشین از نوع شارک-۳۳ مملو از مواد منفجره که با استفاده از سیستم‌تولوژیونی چشم الکترونیکی خود را به هدف نزدیک می‌کند در یک حمله ناموفق به یک اسکله بارگیری سعودی در جیزان مورد استفاده قرار گرفت.
- **تهدید کشتی‌رانی ۱۲ نوامبر ۲۰۱۷.** المسیره کانال تبلیغاتی حوثی‌ها اعلام کرد که: «کشتی‌های جنگی و نفت‌کش‌های متجاوزین و عبور و مرور آنها در صورت صدور فرمان از سوی رهبری ارشد گروه [برای حمله] از آتش نیروهای دریایی یمن در امان نخواهد بود».
- **حمله راکتی به نفت‌کش ۳ آوریل ۲۰۱۸.** یک قایق تندرو حوثی‌ها با آرپی‌جی و یا راکت‌های تاکتیکی به نفت‌کش دوجداره *غول‌پیکر* سعودی موسوم به *ابقیق* در آب‌های ساحلی حیدره حمله کرد.
- **حمله راکتی به کشتی حامل مواد غذایی ۱۰ می ۲۰۱۸.** کشتی *باربری اینچه اینبولو* که با پرچم ترکیه حرکت می‌کرد هدف راکت قرار گرفت و هیات اروپایی مقابله با دزدی دریایی (EU NAVFOR) آن را «حمله موشکی یا راکتی زمینی به کشتی از سوی عوامل غیردولتی مستقر در یمن» توصیف کرد.
- **مین‌گذاری‌های دریایی با اهداف کور از سال ۲۰۱۵.** حوثی‌ها در مقاطع مختلفی در باب‌المندب مین‌های شناور رها کرده‌اند که پس از عبور از تنگه تا شعاع نود کیلومتری جنوب غرب عدن را آلوده کرده است. بنا به تازه‌ترین گزارش سالانه گروه کارشناسان سازمان ملل در خصوص یمن که در تاریخ ۲۶ ژانویه ۲۰۱۸ منتشر شد تعداد ۴۴ مین دریایی در سال ۲۰۱۷ در دریای سرخ و خلیج عدن کشف شده که ۴ مین از این شمار در برخورد با کشتی‌های تجاری منفجر شده است.
- **استفاده نظامی از رادار کشتی‌های پهلوگرفته غیرنظامی.** حوثی‌ها قوانین مرتبط با جنگ مسلحانه را مرتب نقض می‌کنند. آنها اپراتورهای کشتی‌های تجاری در لنگرگاه‌های بندر حیدره و صلیف را مجبور می‌کنند که به آنها اجازه دهند از رادارهای دریایی کشتی‌ها برای نظارت بر دریای سرخ و کسب اطلاعات درباره اهداف خود استفاده کنند. به نظر می‌رسد این شیوه بعد از آن آغاز شده که دولت اوباما در اکتبر ۲۰۱۶ دستور داد تجهیزات رادار ساحلی حوثی‌ها هدف حمله قرار گیرد و منهدم شود.

برقراری امنیت در سواحل دریای سرخ

نیروهای حوثی تا زمانی که بخشی از خط ساحلی دریای سرخ در یمن را در کنترل خود داشته باشند قادر به تهدید کشتی‌رانی بین‌المللی خواهند بود. در ماه ژوئن پیشروهای نظامی دولت یمن که از سوی جامعه بین‌المللی به رسمیت شناخته می‌شود و متحدین آن در ائتلاف خلیج موجب شد ۱۰۰ کیلومتر از خط ساحلی دریای سرخ از تصرف حوثی‌ها خارج شود. اما ۲۰۰ کیلومتر دیگر در فاصله میان بندر حیدره و میدی در کنترل نیروهای حوثی است. حتی اگر حوثی‌ها توافق کنند که بندر حیدره و یا مناطق شهری این بندر را در معامله‌ای با میانجیگری سازمان ملل به دولت واگذار کنند باز هم توانایی حمله به کشتی‌رانی بین‌المللی و نیز وارد کردن اسلحه ایرانی از طریق نقاط تخلیه ساحلی و یا بندر بزرگ صلیف را خواهند داشت. به همین ترتیب اگر آنها بخش‌های داخلی استان

حدیده را حفظ کنند خواهند توانست با پهپادهای هدایت‌شونده از راه دور کشتی‌رانی را تهدید کنند

این تهدیدها نیاز به دور ساختن نیروهای حوثی از تمام مناطق ساحلی دریای سرخ را برجسته می‌سازد تا به این صورت باب‌المنذب و راه‌های اصلی منتهی به آن برای ترافیک دریایی ایمن شود. اکنون با استقرار یگان‌ها در حدود ده‌کیلومتری جنوب شهر حدیده و تقویت نیروها عملیات ساحلی یمن که مورد حمایت امارات است (<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/view/the-hodeida-campaign-part-1-humanitarian-and-political-role-of-red-sea-port>) برای آغاز مرحله تازه‌ای از عملیات تهاجمی برنامه‌ریزی می‌شود. نظامیان اماراتی نیز از آزادی کامل مانوردهی در امتداد خط ساحلی در شمال حدیده برخوردارند در اینجا نیروهای قدرتمند آبی و خاکی امارات به عنوان نیروی ذخیره برای عملیات آینده مستقر شده‌اند.

تنها عامل بازدارنده در یک تهاجم سراسری برای آزادسازی سواحل دریای سرخ بی‌میلی آشکار ریاض و ابوظبلی به حمایت کامل از گفت‌وگوهای بین‌المللی صلح با حوثی‌هاست. تا اینجا مارتین گریفیث نماینده ویژه سازمان ملل به نیروهای حوثی پیشنهاد داده که از بندر و شهر حدیده عقب‌نشینی کنند کنترل گمرک و بندر را به دولت یمن بسپارند و به سازمان ملل اجازه دهند تا با بازرسی کشتی‌ها اطمینان یابد که تحریم تسلیحاتی علیه شورشیان نقض نمی‌شود. اما صبر دولت یمن و متحدین آن که حوثی‌ها را به وقت‌گشایی با هدف تقویت نیروها و استحکامات دفاعی خود در حدیده متهم می‌کنند در حال لبریز شدن است.

پیامدهای سیاستگذاری برای ایالات متحده

ایالات متحده تعهدی دیرینه برای امنیت خطوط دریایی بین‌المللی دارد و تنگه باب‌المنذب مسیر عبور بیش از چهار میلیون بشکه نفت در روز است. بر این اساس واشنگتن باید با تدابیر زیر برای برقراری امنیت در آبراه‌های مهم تعهدات خود را تحکیم کند:

- هشدار به حوثی‌ها نسبت به حملات بیشتر بر ضد کشتی‌ها و نیز حملات موشکی و پهپادی آنها به تاسیسات انرژی در ساحل غربی عربستان
- آمادگی برای اقدام نظامی در صورت تداوم حملات حوثی‌ها چرا که هشدارهای آمریکا تاثیر ناچیزی بر حوثی‌ها خواهد داشت مگر آنکه به اقدام نظامی متکی باشد. هرگونه عملیات نظامی باید توانمندی‌های موشکی و پهپادی حوثی‌ها در حمله به کشتی‌ها را هدف قرار دهد همان‌طور که دولت اوپاما در سال ۲۰۱۶ تجهیزات راداری این گروه را منهدم کرد.
- جمع‌آوری مستقیم اطلاعات بیشتر درباره *سایبر کشتی‌رانی مادر ایرانی* که در مجمع‌الجزایر ده‌لک در دریای سرخ پهلو گرفته است. نظامیان ایرانی احتمالاً از ساویز برای ارائه اطلاعات مرتبط با اهداف حملات حوثی‌ها به این گروه استفاده می‌کنند. نظارت دقیق‌تر بر این کشتی و تهدید به آشکارسازی نقش اطلاعاتی آن احتمالاً کافیست که ساویز را وادار به ترک این منطقه کند. اقدام دیگر می‌تواند این باشد که اگر مقامات قادر به اثبات همدستی ساویز در فعالیت‌های نظامی باشند توجیه لازم برای ورود به آن و تصرف کشتی فراهم می‌شود که به نوبه خود می‌تواند کمک کند تا شواهد بیشتری از نقض تحریم‌های سازمان ملل از سوی ایران و حمایت آن از حملات به کشتی‌های غیرنظامی یافته شود.
- تسریع مذاکرات ملل متحد. براین کار سازمان ملل در قانع کردن حوثی‌ها به عقب‌نشینی از سواحل دریای سرخ نباید با وقت‌کشی مداوم این گروه مختل شود. اگر حوثی‌ها در ظرف مدت مشخصی با پیشنهاد سازمان ملل موافقت نکنند ایالات متحده باید به ائتلاف خلیج این پیام را برساند که آنها تعهدشان را در تلاش برای دستیابی به یک راه‌حل صلح‌آمیز در برابر تهدید کشتی‌رانی ادا کرده‌اند و اکنون می‌توانند هر جا لازم باشد به قوه قهریه بیشتر متوسل شوند.

*مایکل نایتز پژوهشگر ارشد در انستیتو واشنگتن در سال جاری سه بار به یمن سفر کرده تا تاکتیک‌های دفاع ساحلی حوثی‌ها و تسلیحات آنها را مطالعه کند.

*فرزین ندیمی پژوهشگر در انستیتو واشنگتن کارشناس امور امنیتی و دفاعی ایران و حوزه خلیج است.

BRIEF ANALYSIS

Iran Takes Next Steps on Rocket Technology

۱۱ فوریه ۲۰۲۲

◆
Farzin Nadimi

[\(/policy-analysis/iran-takes-next-steps-rocket-technology\)](#)

BRIEF ANALYSIS

Saudi Arabia Adjusts Its History, Diminishing the Role of Wahhabism

۱۱ فوریه ۲۰۲۲

◆
Simon Henderson

[\(/policy-analysis/saudi-arabia-adjusts-its-history-diminishing-role-wahhabism\)](#)

ARTICLES & TESTIMONY

Podcast: Breaking Hezbollah's Golden Rule

۹ فوریه ۲۰۲۲

◆
Matthew Levitt

[\(/policy-analysis/podcast-breaking-hezbollahs-golden-rule\)](#)

TOPICS

[\(fa/policy-analysis/anrzh-y-w-aqtsad/\)](#) انرژی و اقتصاد

[\(fa/policy-analysis/khlyj-w-syast-hwzh-anrzh-y/\)](#) خلیج و سیاست حوزه انرژی

[\(fa/policy-analysis/nzamy-w-amnyty/\)](#) نظامی و امنیتی

REGIONS & COUNTRIES

[\(fa/policy-analysis/kshwrhay-hashykhlyj-fars/\)](#) کشورهای حاشیه خلیج فارس

[\(fa/policy-analysis/ayran/\)](#) ایران

